

Forsætisráðuneytið
Stjórnarráðshúsinu við Lækjartorg
101 Reykjavík

Sent í Samráðsgátt stjórnvalda

Reykjavík 4. mars 2021

Efni: Umsögn SI og SA um frumvarp til laga um brottfall laga um vísitölu byggingarkostnaðar, nr. 42/1987, ,mál nr. 46/2021

Samtök iðnaðarins og Samtök atvinnulífsins (hér eftir „samtökin“) hafa saman tekið til umsagnar mál nr. 46/2021 sem birt var á samráðsgátt stjórnvalda 18. febrúar 2021, frumvarp til laga um brottfall laga um vísitölu byggingarkostnaðar nr. 42/1987. Umrætt frumvarp felur m.a. í sér að fella virðisaukaskatt burt úr mælingu vísitölnnar, til samræmis við framkvæmd á öðrum Norðurlöndum og að notast verður við launarannsókn Hagstofu Íslands í stað upplýsinga úr launatöxtum í iðnaði.

Samtökin fagna framkomnu frumvarpi. Byggingarvísitala sem reiknuð er með virðisaukaskatti er í reynd vondur mælikvarði á byggingarkostnað. Núverandi fyrirkomulag hefur margsinnis haft óæskileg áhrif á verksamninga í mannvirkjagerð þegar breytingar verða á virðisaukaskattinum, nú síðast þegar endurgreiðslur virðisaukaskatts vegna vinnu við byggingarframkvæmdir hækkuðu úr 60% í 100% en um var að ræða hluta af ráðstöfunum sem stjórnvöld gripu til til að bregðast við efnahagslegum afleiðingum COVID-19.

Þar sem verksamningar í mannvirkjagerð eru í flestum tilvikum verðtryggðir út frá þróun byggingarvísitölnnar er þó mikilvægt að huga vel að innleiðingarferli á nýrri aðferðarfræði þar sem þeir verksamningar sem í gildi verða við breytinguna verða áfram að styðjast við eldri útreikninga á vísitölnni. Þá benda samtökin einnig á að í dag eru allir verksamningar bundnir við umrædda byggingarvísitölu óháð því hvort um húsnæðisuppbyggingu eða innviðaupbyggingu er að ræða. Æskilegt væri að vera með fleiri vísitölur á sviði mannvirkjagerðar.

Samtökin vilja að lokum taka fram að þau gera ekki athugasemdir við tillögur um að leggja niður sérlög um byggingarvísitöluna, sbr. lög nr. 42/1987. Hins vegar vilja samtökin benda á að gagnsæi þarf að ríkja þegar kemur að grunnnum vísitölnnar og aðferðarfræði en skortur er á því í dag. Vilja samtökin í því sambandi benda á að þegar litið er á þróun gengisvísitölnnar og innflutt efni í byggingarvísitölnni má sjá að sögulega hefur verið góð fylgni á milli þessara stærða. Á síðustu misserum virðist þó sem gengisbreytingarnar skili sér ekki inn í byggingarvísitölnna með sama hætti og eðlilegt væri. Þar sem byggingarvísitalan er notuð til verðtryggingar í samningum verktaka og verkkaupa, hefur töfin við að gengisbreytingarnar skili sér orðið til þess að greiðslur hafa ekki tekið þeim verðbreytingum sem kostnaðarliðir verktaka eru að taka vegna gengislækkunar krónunnar. Þetta hefur talsverðan kostnað í för með sér fyrir verktaka. Samtökin kalla því eftir gagnsæi þegar kemur að vinnu Hagstofunnar við útreikning vísitölnnar og endurskoðun á þeim grunnnum sem notast er við við útreikningi hennar.

Samkvæmt frumvarpinu falla löggin úr gildi 1. janúar 2022. Samtökin vilja áréttta mikilvægi þess að tíminn fram að því verði vel nýttur við undirbúning innleiðingar á nýrri vísitölu.

SAMTÖK IÐNAÐARINS

Jóhanna Klara Stefánsdóttir
Jóhanna Klara Stefánsdóttir,
Sviðsstjóri mannvirkjasviðs

SAMTÖK ATVINNULÍFSINS

Heiðrún B. Gísladóttir
Heiðrún Björk Gísladóttir,
Verkefnastjóri á samkeppnishæfnisviði